



# Školske zadruge u LEADER/CLLD-u – model potpore mladima i generacijskoj obnovi ruralnih područja

Sanja Rukavina

Voditeljica LAG-a Mareta

**RURAL PACT**



# LAG MARETA – područje

---

Dio sjeverne Dalmacije

Gradovi Nin i Zadar

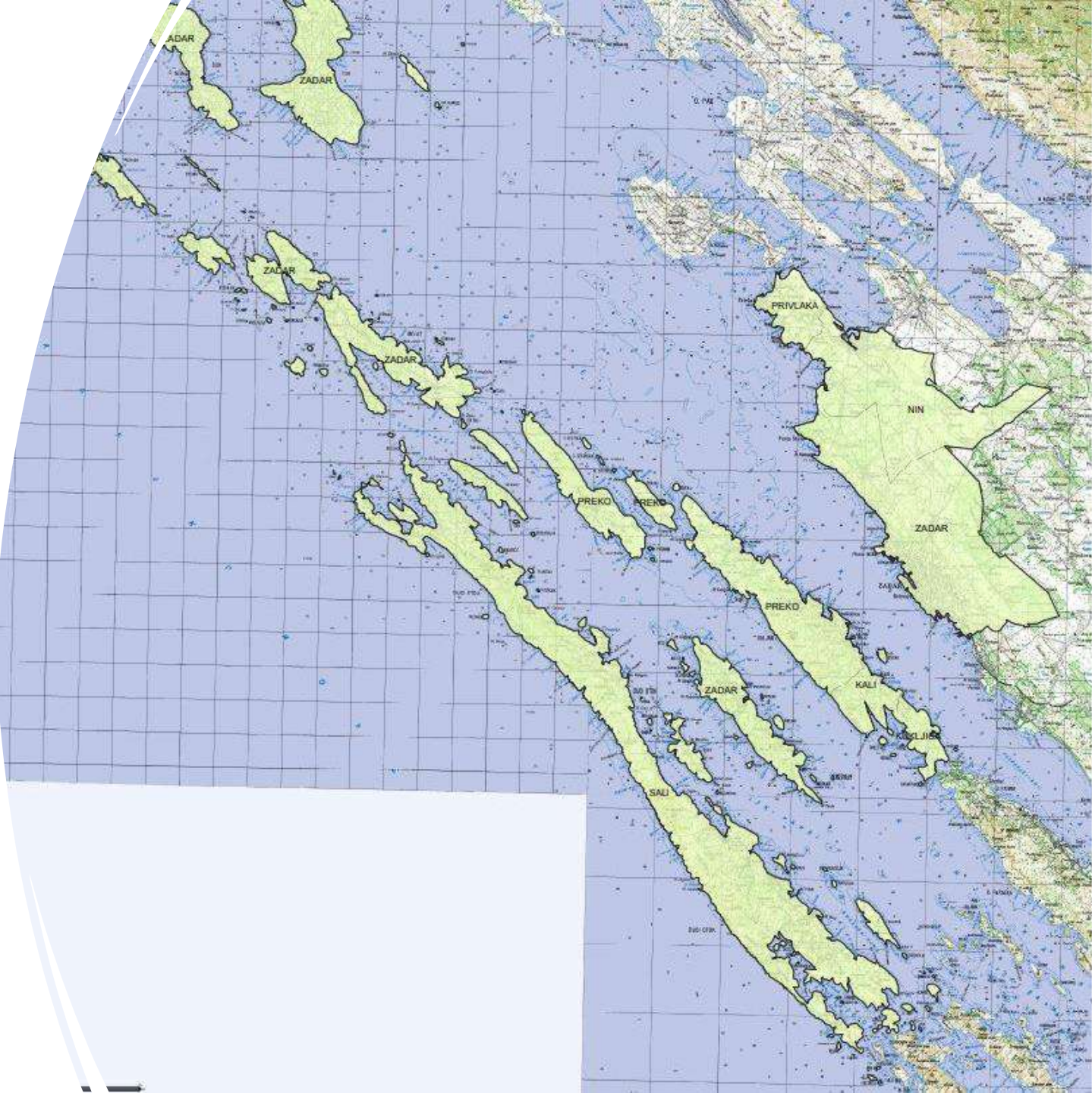
Općine Kali, Kukljica, Preko, Privlaka, Sali

15.818 stanovnika na ruralnom području

13 naseljenih otoka

44 naselja,

od toga 31 na otocima (70, 45%)



# Kako je sve počelo?

- Na području LAG-a Mareta u 2022. godini djeluje 37 zadruga.
- Zadruge članovi Skupštine LAG-a Mareta (5):
  - PZ Drobница, **Preko**
  - PZ Olib, **Olib**
  - Ribarska zadruga Omega 3, **Kali**
  - Potrošačko uslužna zadruga Silba, **Silba**
  - Maslina, **Kali**

# Kako je sve počelo?

2022.

**Zadruga?!**

***Od toga nema ništa***

**(generalni stav)**

**Prva zadruga u Dalmaciji, osnovana je u Korčuli 1864. godine**

U Zadru je 1874. godine osnovana zadruga pod nazivom „Društvo za lov spužava za pranje i koralje“

**Na području LAG-a Mareta najstarije zadruge osnovane 1907, 1908 godine i još uvijek posluju!!**

# Školske zadruge

Projekt suradnje LAG-a Mareta i LAG-a Prigorje (2014-2020)

ZADRUGE I DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO

Aktivnost: **Procjena potreba zadruga na području LAG-a Mareta**

**Kratko istraživanje – metodologija (skraćeno)**

Zadruge: istraživanje na temelju godišnjih financijskih izvješća, obilaska terena, razgovora s upraviteljima zadruga, zakonski propisi

Školske zadruge: razgovori s ravnateljima škola i nastavnicima koji vode školske zadruge, učenicima/zadrukarima, zakonski propisi

# Učeničke zadruge

Osnivanje učeničkih zadruga – čl. 39. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 155/23, 156/23)

U sklopu Cjelovite kurikularne reforme, učeničke zadruge uključene su u međupredmetnu temu "Održivi razvoj" te se spominju u međupredmetnoj temi "Poduzetništvo", kao prostor izvannastavnih aktivnosti kroz koje se mogu ostvariti predloženi sadržaji.

# Učeničke zadruge – odgojne i obrazovne zadaće

- ✓ pobuditi i razviti svijest o nužnosti i vrijednosti rada za čovjekov život;
- ✓ razvijati i njegovati radne navike te odgovornost, inovativnost, samostalnost, poduzetnost, snošljivost i potrebu za suradnjom;
- ✓ omogućiti stjecanje, produbljivanje, proširivanje i primjenu znanja te razvoj sposobnosti bitnih za gospodarstvo i organizaciju rada;
- ✓ razvijati svijest o mogućnosti, dosezima i potrebi primjene suvremenih znanstvenih, tehničkih i tehnoloških dostignuća;
- ✓ pridonositi prijenosu znanja iz nastave u praktične djelatnosti Zadruga i obrnuto
- ✓ razvijati ljubav prema prirodi i vrijednostima koje je čovjek stvorio svojim radom te svijest o nužnosti očuvanja ravnoteže u prirodi, zaštite okoliša i njegovanja baštine;
- ✓ omogućiti najveći razvitak sposobnosti i ostvarenje osobnih interesa, samopotvrđivanje te spoznaju vlastitih sklonosti i sposobnosti;
- ✓ pripremati izbor školskih programa i budućih zanimanja iz djelatnosti Zadruga

# Učenička zadruga

Učenička zadruga nema pravnu osobnost

Učenička zadruga je izvan nastavna aktivnost

**Učenička zadruga oponaša sve aktivnosti stvarnog poduzeća**  
(Jagodić & Seršić, 2012).

# Izazovi u radu učeničkih zadruga

Osiguranje sredstava za aktivnosti koje se provode po sekcijama zadruga.

Kako nemaju vlastiti proračun, ovise o sredstvima osnivača škola

# Školske zadruge – kako pružiti potporu

## Projekti učeničkih zadruga – preporuka istraživanja

- 1) Razvoj školskih vrtova i okoliša općenito, podizanje visokih gredica u slučaju škola bez prostora za uobičajeno ozelenjivanje, održavanje zelenila i vrtova/maslinika oko škola – oprema za održavanje zelenila, materijal za izradu visokih gredica, materijal za navodnjavanje nasada i sl.
- 2) Razvoj kulinarskih vještina učenika, program od vrta do stola
- 3) Razvoj vještina izrade rukotvorina – tradicijskim i modernim tehnikama na različite teme prikladne uzrastu učenika i školskom programu – materijal i oprema za izradu rukotvorina
- 4) Razvoj poduzetništva kroz kreiranje vizualnog identiteta učeničkih proizvoda i pratećih promidžbenih materijala, razvoj vještina vezanih za marketing i prodaju proizvoda
- 5) Sudjelovanje na sajmovima učeničkih zadruga u županiji i na nacionalnoj razini, sudjelovanje na ostalim relevantnim sajmovima – dani kruha, adventski sajam, seljačka tržnica – prigodna prodaja i sl.

# LRS LAG-a Mareta 2023.-2027.

*Grad Rijeka jedini imao Javne pozive za učeničke zadruge*

Nije bilo kontinuirane potpore radu učeničkih sredstava od strane osnivača škola, kao ni nadležnih ministarstava

**Odobrena LRS LAG-a Mareta 2023.-2027. -**

***SC1 Unaprjeđenje kvalitete života u lokalnoj zajednici***

**INT 1.1. Potpora projektima društvene i komunalne infrastrukture te jačanja ljudskih kapaciteta lokalne zajednice**

**Ova intervencija omogućuje uključivanje davanje javne potpore učeničkim zadrugama (u opisu intervencije)**

# Natječaj: Potpora razvoju učeničkih zadruga

LAG Mareta u potpunosti pripremio tekst natječaja i svu prateću dokumentaciju i objavio natječaj

14.3.2025. najava na web stranici LAG-a Mareta

8.4.2025.-8.5.2025. zaprimanje prijava

Potpora 6.250-12.500 eura (sukladno zahtjevima iz 2022.)

Osigurana sredstva 75.000 eura

**Pristiglo 5 prijava odobrena 3 projekta** (OŠ u Privlaci i Preku i Srednja poljoprivredno-veterinarska škola Stanka Ožanića u Zadru)

**Natječaj je ponovljen u periodu siječanj-ožujak 2026.** kako bi škole čiji su zahtjevi odbijeni mogle ponovno prijaviti

# Natječaj: Potpora razvoju učeničkih zadruga

Dodana vrijednost LEADER-a planirane projektne aktivnosti

Digitalizacija učeničkih zadruga

Edukacije temeljem interesa učenika/zadrugara

Promotivne aktivnosti

Jačanje kapaciteta o konceptu Pametna sela

*Ali, nismo doprinijeli stvaranju partnerstava između škola i prijavljivanje zajedničkih projekata*

# Natječaj: Potpora razvoju učeničkih zadruga

**Pozitivne aktivnosti projekata, a nismo ih planirali**

- ✓ **Uključivanje bivših učenika u aktivnosti edukacija, bez naknade**
- ✓ **Prijenos znanja iz drugih škola učenicima/zadruugarima**
- ✓ **Uključivanje učenika s invaliditetom u projektne aktivnosti svih odobrenih projekata**



# Hvala vam

## Sjedište LAG-a

Olib 201,

23296 Olib, otok Olib

## Područni ured Zadar

Špire Brusine 10/I,

23000 Zadar

<https://www.lagmareta.hr/>



## RURAL PACT

